Gemeente Groningen

Actieplan Veilig Uitgaan

November 2025

Fotocredits: Niels Knelis @nielsknelis

Inhoud

1. Inleiding 3

1.1 Aanleiding 3
1.2 Proces 3
1.3 Samenvatting 4

2. Analyse veiligheid uitgaansgebied Groningen 6

3. Integrale aanpak 8

4. Normverandering 10

4.1 Formuleren, uitdragen en handhaven 'nieuwe norm' 10
4.2 Landelijke campagnes 11
4.3 Programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving 12
4.4 Campagne een k*tdag mag 12
4.5 Programma Veilige Steden 12
4.6 Trainingen (seksueel) grensoverschrijdend gedrag 13
4.7 Safe Space 14
4.8 Verkennen invloed openbare ruimte op veiligheid vrouwen en meiden 15
4.9 Herintroduceren programma Chill Op Stap 15
4.10 Panel Deurbeleid 15

5. Samenwerking en overleg 17

5.1 Tweejaarlijks overleg met alle ketenpartners 17
5.2 Koplopersgroep 17
5.3 Convenant Veilig Uitgaan 2022 – 2027 17
5.4 Meeloopnachten 18

6. Toezicht en handhaving 19

6.1 Inzet Openbare Orde Team 19
6.2 Inzet BOA's 19
6.3 Horecastewards 20
6.4 Gebiedsontzeggingen 21
6.5 Cameratoezicht 21
6.6 Toezichthouder horeca 21
6.7 Verkennen veiligheidsrisicogebied 22

7. Gebiedsontwikkeling 23

7.1 Herinrichting Gelkingestraat/Oosterstraat en Donkersgang 23
7.2 Inzet afvalbakken 23
7.3 Aanpassen verlichting 24
7.4 Veilig Ontwerp en Beheer 24
7.5 Activatie casinolocatie 24
7.6 Onderzoeken mogelijkheden diverser aanbod uitgaansgelegenheden 25
7.7 Herinrichting Poelestraat/Peperstraat en Achter de Muur 25

8. Overige maatregelen 26

8.1 Collectieve horecaontzegging 26
8.2 Wapenkluizen 26

9. Implementatie, monitoring en evaluatie 27

9.1 Gebiedsmanager Actieplan Veilig Uitgaan 27
9.2 Tweejaarlijkse evaluatie en bijstelling Convenant en Actieplan Veilig Uitgaan 27
9.3 Jaarlijkse evaluatie cijfers geweldsincidenten 27
9.4 Tweejaarlijkse enquête veiligheidsgevoel 27

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Groningen heeft een bruisend nachtleven. Om de mooie kanten van onze Groningse nacht te behouden en te verbeteren, moeten we investeren in veiligheid, diversiteit, talent en nieuwe samenwerkingen. Daarvoor ontwikkelen we o.a. de Nachtvisie met als doel het nachtleven en de nachtcultuur tot 2030 te verbeteren en te ondersteunen. Tegelijkertijd zien we dat de veiligheid in het nachtleven onder druk staat. Er doen zich met enige regelmaat heftige geweldsincidenten voor, waarbij ook de politie zelf vaker geweld moet gebruiken. DDaarnaast wordt het uitgaansgebied door verschillende doelgroepen bezocht die niet altijd goed mengen, zoals daklozen, mensen met onbegrepen gedrag, mannen die in het gebied rondhangen zonder de horeca te bezoeken en personen die zich bezighouden met drugshandel. De afgelopen tijd zijn er meerdere voorvallen geweest waarbij (vuur)wapens zijn ingezet of aangetroffen. Niet zelden betreft het daarbij minderjarigen die een (vuur)wapen bij zich hebben. De ketenpartners werkzaam in het uitgaansgebied geven aan dat het gedrag van bezoekers na de pandemie grenzelozer is geworden, dat deels beïnvloed wordt door een hoog alcohol- en middelengebruik. De recente ontwikkelingen, waarin vrouwen in verschillende delen van Nederland het slachtoffer zijn geworden van ernstig geweld (met in sommige gevallen een dodelijke afloop), benadrukken nog eens extra het belang van een veilige nacht én veilig uitgaansgebied. Ook in het Groningse nachtleven komen seksueel grensoverschrijdend gedrag en geweld tegen vrouwen voor.

Deze meervoudige problematiek vraagt om een integrale aanpak, waarin zowel ingezet wordt op preventieve als repressieve maatregelen. Dit actieplan sluit aan bij maatregelen die we reeds hebben ingezet ten behoeve van een veiliger uitgaansgebied. De bestaande programma's en acties worden voortgezet en daar waar mogelijk verbeterd. Gelijktijdig worden er nieuwe acties aan toegevoegd. Juist de set aan maatregelen (de integrale aanpak) moet leiden tot een veiliger uitgaansgebied.

1.2 Proces

Begin 2025 is aan Breuer&Intraval gevraagd onderzoek te doen naar de veiligheid van het uitgaansgebied in Groningen en in mei 2025 heeft Breuer&Intraval een rapport opgeleverd met concrete aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn verwerkt in dit actieplan.

Tijdens meerdere bijeenkomsten zijn ketenpartners (Koninklijke Horeca Nederland- afdeling Groningen, Politie, horeca en beveiliging) meegenomen in de aanpak en uitkomsten van het onderzoek, hebben ze als respondent bijgedragen aan het onderzoek en input geleverd voor het Actieplan Veilig Uitgaan. Daarnaast hebben ketenpartners zich aan kunnen melden voor een zogenaamde 'koplopersgroep'. Deze groep met een afvaardiging van ketenpartners, komt vierjaarlijks bijeen om ontwikkelingen of problematiek in het uitgaansgebied te bespreken. Voor het Actieplan Veilig Uitgaan is de groep vaker bijeengekomen. Het concept Actieplan Veilig Uitgaan is daarnaast besproken met de studentenverenigingen.

Parallel aan het opstellen van het actieplan liepen er bestaande programma's die bijdragen aan een veiliger uitgaansgebied (zoals Veilige Steden) en is een stap gemaakt in de samenwerking en het onderlinge vertrouwen tussen de ketenpartners door veelvuldig overleg, het delen van informatie middels nieuwsbrieven en het organiseren van de 1e meeloopnacht.

Dit actieplan richt zich op de maatregelen voor de korte en middellange termijn. Twee jaarlijks zal het actieplan worden geëvalueerd en eventueel worden bijgesteld.

Natuurlijk zijn er ook maatregelen voor de langere termijn agenda. Deze vragen meer tijd en financiële middelen. Omdat deze maatregelen wel van belang zijn voor de integrale aanpak van het uitgaansgebied, worden ze in dit actieplan kort aangestipt.

1.3 Samenvatting

In het overzicht op de volgende pagina wordt een samenvatting gegeven van alle acties die reeds in gang zijn gezet of die op de korte dan wel middellange termijn worden ingezet. De plannen voor de lange termijn zijn wel opgenomen in de samenvatting (als belangrijk onderdeel van de set aan maatregelen/ integrale aanpak), maar deze worden niet als actie verder uitgewerkt in dit actieplan.

Acties

	Normverandering	Samenwerking en vertrouwen	Toezicht en handhaving	Fysieke inrichting	Overige maatregelen	Evaluatie & Monitoring
Wat doen we al en willen we behouden of verbeteren	→ Landelijke campagnes o.g.v. middelengebruik en grensoverschrijdend gedrag, zoals NIX18 en Ben je oké?. → Programma opgroeien in een Kansrijke Omgeving, gericht op het voorkomen en verminderen van middelengebruik bij jongeren tussen de 12 en 18 jaar in Groningen. → Campagne Een k*tdag mag. → Programma Veilige Steden, gericht op het vergroten van de veiligheid van vrouwen en meiden in de openbare ruimte en tijdens het uitgaan. → Aanbieden trainingen (seksueel) grensoverschrijdend gedrag voor personeel werkzaam in de horeca en studentenverenigingen. → Panel deurbeleid.	→ Tweejaarlijks overleg tussen alle ketenpartners. → Kwartaaloverleg met een vertegenwoordiging van de ketenpartners, het zogenaamde Koplopersoverleg. → Convenant Veilig Uitgaan 2022 – 2027.	→ Inzet Openbare Orde Team van de politie. → Inzet horeca-stewards. → Opleggen gebiedsontzeggingen. → Cameratoezicht. → Aanstellen toezichthouder horeca.	→ Herinrichting Gelkinge-/ Oosterstraat en Donkersgang. → Extra afvalbakken op donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond.		
Maatregelen korte/ middellange termijn	→ Formuleren, uitdragen en handhaven 'nieuwe norm'. → Inrichten Safe Space tijdens belangrijke evenementen en stapavonden. → Verkennen invloed openbare ruimte op veiligheid vrouwen en meiden. → Herintroduceren programma Chill op Stap. Dit programma is gericht op alle vormen van uitgaan, maar leert jongeren vooral hoe je veilig, verantwoord en met plezier uit kunt gaan in de stad Groningen.	→ Meeloopnachten; een kijkje in de keuken van een ketenpartner.	→ Verkenning juiste mix en effectieve inzet van verschillende maatregelen op het gebied van toezicht en handhaving, waaronder inzet BOA's na 22.00 uur en het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied.	→ Verbeteren verlichting en op afstand bedienbaar. → Gebruik maken van methode Veilig ontwerp en beheer. → Activatie casinolocatie. → Onderzoeken mogelijkheden diverser aanbod uitgaansgelegenheden.	→ Invoeren collectieve horeca-ontzegging. → Inventariseren en aanvullen wapenkluizen in de horeca.	→ Aanstellen gebiedsmanager Actieplan Veilig Uitgaan. → Twee jaarlijkse evaluatie en bijstelling Convenant en Actieplan Veilig Uitgaan. → Jaarlijkse evaluatie cijfers gewelds-incidenten. → Binnen 2 jaar enquête veiligheidsgevoel onder bezoekers.
Maatregelen langere termijn				→ Herinrichting Poele-/Peperstraat.		

2. Analyse veiligheid uitgaansgebied Groningen

De gemeente Groningen heeft onderzoeksbureau Breuer&Intraval gevraagd onderzoek te doen naar de veiligheid in het uitgaansgebied van de stad:

1. Waaruit bestaat de problematiek in het uitgaansleven in Groningen en wie zijn daarbij betrokken?
2. Welke factoren hebben invloed op deze problematiek?
3. Welke maatregelen hebben andere gemeenten met vergelijkbare problematiek genomen en wat waren de resultaten?
4. Welke maatregelen kunnen bijdragen aan het verbeteren van het uitgaansklimaat in Groningen?

Breuer&Intraval concludeert dat Groningen te maken heeft met een aantal maatschappelijke problemen, die zich in Groningen in het uitgaangebied uitvergroten. Daarnaast concluderen zij dat deze problematiek zich in Groningen sterker manifesteert dan in de steden waarmee Groningen in het onderzoek is vergeleken. Breuer&Intraval vat de problematiek als volgt samen:

- Alcoholgebruik is wijdverbreid en structureel hoog in het uitgaansgebied. Daarnaast blijkt onder meer uit rioolwateronderzoek dat het drugsgebruik in Groningen hoog is, met name het gebruik van uitgaansdrugs, zoals cocaïne en 3-MMC. Dit is de afgelopen jaren toegenomen en bovendien genormaliseerd onder het uitgaanspubliek.
- Er is sprake van een stabiel aantal geweldsincidenten, maar de ernst ervan is volgens de politie toegenomen. Seksueel grensoverschrijdend gedrag komt volgens bezoekers van het uitgaansgebied relatief vaak voor (41% is er het afgelopen jaar slachtoffer van geweest), vooral onder vrouwelijke bezoekers.
- Sinds de coronapandemie signaleren met name horecaondernemers en politie een toename van ongeremd, respectloos en agressief gedrag onder bezoekers.
- Het gebied trekt uiteenlopende groepen bezoekers aan, waaronder studenten, regiobezoekers, dak- en thuislozen, mensen met verward gedrag, rondhangende personen die de horeca niet bezoeken maar wel van invloed zijn op de sfeer op straat en personen die zich mogelijk bezighouden met drugshandel.
- Door het geweld, het middelengebruik en het ongeremde en grensoverschrijdende gedrag voelt een toenemend deel van het uitgaanspubliek zich onveilig. Meer dan de helft van het uitgaanspubliek ervaart gevoelens van onveiligheid, met name op straat en in de late nachtelijke uren. Wanneer de veiligheid in het uitgaansgebied niet verbeterd, is de kans groot dat meer jongeren het uitgaansgebied zullen mijden en gebruik maken van alternatieven.

Volgens Breuer&Intraval wordt de problematiek beïnvloed door een samenspel van gedragsmatige, organisatorische en fysieke factoren, zoals alcohol- en drugsgebruik, slechte verlichting, een rommelige uitstraling van de fysieke omgeving, veranderingen in sociale normen, onvoldoende handhavingscapaciteit, concurrentie tussen horecaondernemers en onvoldoende samenwerking.

In het onderzoeksrapport wordt door Breuer&Intraval aangegeven dat in andere vergelijkbare gemeenten verschillende maatregelen worden genomen om de veiligheid in het uitgaansleven te verbeteren. Het ontbreekt echter aan een goede analyse van de resultaten omdat die niet worden geëvalueerd of gemeten.

Volgens Breuer&Intraval vraagt het verbeteren van het uitgaansklimaat in Groningen om een integrale aanpak die zich richt op gedragsverandering, versterking van samenwerking, verbetering van de fysieke omgeving en het versterken van toezicht en handhaving. De problematiek in het uitgaansgebied is complex en verweven met bredere maatschappelijke ontwikkelingen, zoals normalisering van middelengebruik, afnemend respect voor gezag en toegenomen ongeremd gedrag. Daarom is het van belang om maatregelen te nemen die zowel op korte termijn uitvoerbaar zijn als op lange termijn bijdragen aan structurele verbeteringen:

- Breuer&Intraval adviseert om gezamenlijk met alle betrokken partijen – gemeente, politie, horeca en beveiliging – een breed gedragen gedragsnorm te formuleren voor het uitgaansgebied. Deze norm moet duidelijk maken welk gedrag wel en niet acceptabel is.
- Daarnaast adviseren ze om de samenwerking en het onderlinge vertrouwen tussen de betrokken partijen te versterken met structurele overlegmomenten en een vast contactpersoon aan te stellen die als schakel fungeert tussen de verschillende partijen en zorgt voor continuïteit in de communicatie.
- Op het gebied van toezicht en handhaving wordt aanbevolen om de inzet van horecastewards voort te zetten en de mogelijkheden om de inzet uit te breiden, te verkennen. Ook is het advies om de inzet van opsporingsambtenaren (BOA's) in de nachtelijke uren te verkennen.
- Verder is volgens Breuer&Intraval het verbeteren van de verlichting in het gebied een maatregel die de veiligheid kan vergroten en kan zorgen dat meer incidenten worden gesignaleerd.
- Een schonere, overzichtelijkere en beter verlichte omgeving draagt volgens Breuer&Intraval bij aan een prettige sfeer en kan normvervaging tegengaan.
- Ook op beleidsniveau worden maatregelen voorgesteld zoals de invoering van een Collectieve Horeca Ontzegging.
- Tot slot is volgens Breuer&Intraval monitoring en systematische evaluatie van belang.

Fotocredits: Niels Knelis @nielsknelis

3. Integrale aanpak

De maatregelen die zijn opgenomen in dit actieplan hebben een groter effect wanneer ze in gezamenlijkheid worden ingezet. Het is dus juist de set aan maatregelen die de kans van slagen van de afzonderlijke maatregelen vergroot.

Zoals Breuer&Intraval in haar onderzoeksrapport aangeeft komt seksueel grensoverschrijdend gedrag volgens bezoekers van het uitgaansgebied relatief vaak voor (41% is er het afgelopen jaar slachtoffer van geweest), vooral onder vrouwelijke bezoekers. Onderstaande voorbeeld laat zien dat dit probleem niet met een enkele maatregel aangepakt kan worden, maar dat dit een mix aan maatregelen vereist.

Een voorbeeld:

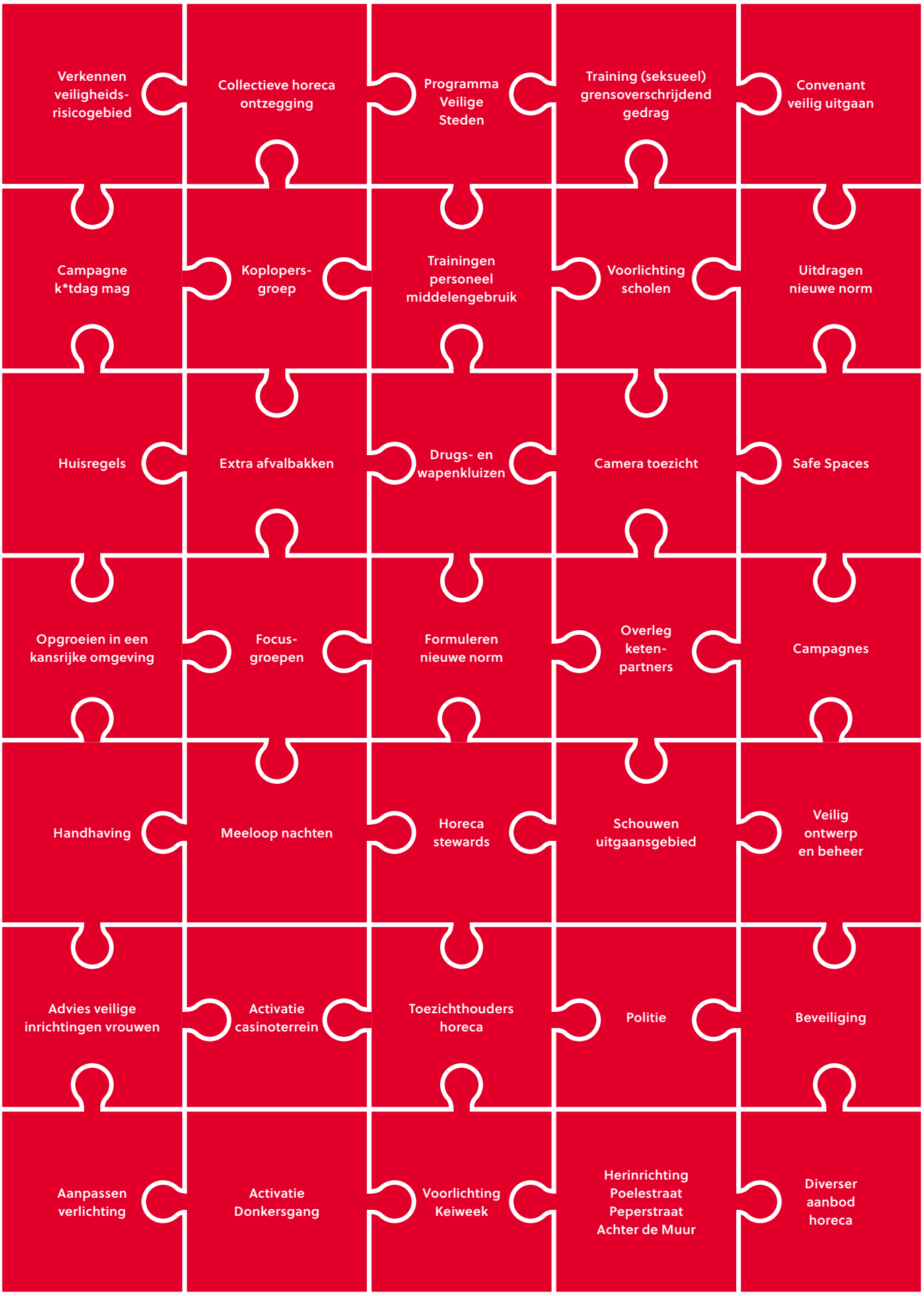
Lieke is met haar vriendin Elif tijdens de KEI-week op stap. Ze komen net uit één van de feestcafés waar ze nog even voor de deur staan te kletsen. Door een groepje jongens dat voorbijloopt, wordt de jurk van Lieke naar beneden getrokken. Tevens slaat één van de jongens uit de groep op haar kont. De jongens rennen heel snel weg.

Lieke staat in haar ondergoed in de Poelestraat. Ze trekt onmiddellijk haar jurk aan en wil zo snel mogelijk naar huis. De portier ziet het gebeuren en zegt tegen de vriendinnen dat dit gedrag niet acceptabel is in het uitgaansgebied (dit is niet de gewenste norm). Hij verwijst ze naar de horecasteward die net voorbijloopt. Elif vertelt de horecasteward kort wat er met haar vriendin gebeurd is en vraagt waar de Safe Space is waarover ze berichten heeft gelezen op social media. De horecasteward loopt met Lieke en Elif mee naar de Safe Space waar een deskundige naar haar verhaal luistert en haar informeert over de stappen die ze kan nemen, zoals het doen van aangifte. De deskundige en Lieke wisselen nummers uit en de deskundige belooft volgende week nog even terug te bellen om te horen hoe het met Lieke gaat en of ze nog advies nodig heeft.

De volgende dag gaat Lieke naar het politiebureau om aangifte te doen. De jongens zijn na hun daad heel snel weggerend, maar door de aangifte kunnen de camerabeelden van die nacht veiliggesteld worden en kunnen de daders opgespoord worden.

Veel slachtoffers van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag willen zo snel mogelijk weg uit de situatie. Het aanspreken van een politieagent is niet voor iedereen even makkelijk. Daarnaast kan een slachtoffer ervaren dat er niet direct aangifte gedaan kan worden, waardoor het slachtoffer het 'erbij laat zitten'. Een horecasteward is vaak laagdrempeliger om te benaderen. De horecasteward heeft in tegenstelling tot een portier of agent 'de handen vrij' om een bezoeker even naar een veilige plek te brengen waar de juiste ondersteuning aanwezig is. En alhoewel aangifte doen misschien niet dezelfde nacht kan, kan het luisterende oor die nacht in de Safe Space betrokkene wel doen bewegen om op een later tijdstip alsnog aangifte te doen.
De maatregelen die in dit voorbeeld integraal worden ingezet en elkaar versterken:

- Cameratoezicht;
- Safe Space;
- Horecasteward;
- Training (seksueel) grensoverschrijdend gedrag voor personeel en beveiligers;
- Gezamenlijk vaststellen, uitdragen en handhaven van de gewenste norm;
- Uitdragen gewenste norm, aanwezigheid Horecastewards en Safe Space via de social media (campagne/marketing).

Verkennen veiligheids-risicogebied
Collectieve horeca ontzegging
Programma Veilige Steden
Training (seksueel) grensoverschrijdend gedrag
Convenant veilig uitgaan
Campagne k*tdag mag
Koplopers-groep
Trainingen personeel middelengebruik
Voorlichting scholen
Uitdragen nieuwe norm
Huisregels
Extra afvalbakken
Drugs- en wapenkluizen
Camera toezicht
Safe Spaces
Opgroeien in een kansrijke omgeving
Focus-groepen
Formuleren nieuwe norm
Overleg keten-partners
Campagnes
Handhaving
Meeloop nachten
Horeca stewards
Schouwen uitgaansgebied
Veilig ontwerp en beheer
Advies veilige inrichtingen vrouwen
Activatie casinoterrein
Toezichthouders horeca
Politie
Beveiliging
Aanpassen verlichting
Activatie Donkersgang
Voorlichting Keiweek
Herinrichting Poelestraat Peperstraat Achter de Muur
Diverser aanbod horeca

4. Normverandering

Wildplassen, openlijk drugs gebruiken of iemand aanspreken op zijn/haar lekkere kont. Gedrag dat velen als 'niet normaal' zullen bestempelen. Toch gebeurt het met regelmaat in het uitgaansgebied.

In het Groningse uitgaansleven willen we 'weer terug naar normaal', waarbij we gezamenlijk de norm vaststellen, uitdragen en handhaven. Een norm waar elke bezoeker zich fijn en veilig bij voelt en wat het uitgaan plezierig maakt.

Bij de normverandering hebben we gekeken naar de uitgangspunten van STAD. STAD (Stockholm prevents Alcohol and Drug problems) is een (kosten) effectief programma uit Zweden gericht op preventie van binge drinken en drugsgebruik in het uitgaansleven. In oktober 2024 zijn twee pilots gestart in Tilburg en Nijmegen. De STAD aanpak bestaat uit vier pijlers: educatie, training, handhaving, afspraken. De aanpak in Groningen zoals beschreven in dit actieplan, sluit volgens de projectleider STAD van het Trimbos Instituut goed aan bij de uitgangspunten van STAD. De pilots van Tilburg en Nijmegen worden het komende jaar op de voet gevolgd, zodat de uitkomsten van de evaluatie meegenomen kunnen worden in de evaluatie en eventuele bijstelling van het Actieplan Veilig Uitgaan.

4.1 Formuleren, uitdragen en handhaven 'nieuwe norm'

De gewenste of 'nieuwe' norm beschrijft hoe we met elkaar omgaan en welk gedrag we niet accepteren. Met als doel om de veiligheid, het veiligheidsgevoel, de sfeer en de samenwerking tussen de ketenpartners te verbeteren.

Participatie, werksessies en focusgroepen

Alle betrokken partijen leveren input en bepalen samen de inhoud, toon en aanpak van de 'nieuwe' norm. Dit gebeurt door middel van (online)peilingen, werksessies met focusgroepen en gezamenlijke evaluaties. Het doel is om:

- Een breed gedragen norm op te stellen;
- Het vertrouwen en de samenwerking tussen betrokken partijen hiermee te versterken;
- Duidelijkheid te verschaffen over gedrag en handhaving.

Wat resulteert in een breed gedragen gedragsnorm voor het uitgaansgebied, inclusief afspraken over de wijze waarop we elkaar hierover aanspreken, hoe we de norm gaan handhaven en hoe we hierover gaan communiceren. Unravel Behavior, een bureau gespecialiseerd in gedragsverandering, zal Groningen begeleiden in de normverandering.

Een focusgroep is een mix van alle stakeholders binnen het uitgaansgebied: horeca, politie, handhaving, gemeente, beveiliging, horecasteward, uitgaanspubliek, omwonenden en publiek dat zich in het uitgaansgebied begeeft, maar niet op stap gaat.

Uitdragen nieuwe norm/zichtbaarheid

Het uitdragen van de nieuwe norm gebeurt zowel door professionals die werkzaam zijn in het uitgaansgebied als doormiddel van communicatie. De professionals laten zelf het gewenste gedrag zien (voorbeeldgedrag) en spreken anderen op de gewenste norm aan (of voornamelijk op het niet laten zien van het gewenste gedrag).

De nieuwe norm wordt naast zichtbare uitingen in het uitgaansgebied ook via social media uitgedragen. Niet alleen de gewenste norm, maar ook wat je zelf kunt doen wanneer anderen zich er niet aan houden (zoals Panel Deurbeleid bijvoorbeeld of aangifte bij grensoverschrijdend gedrag). De insteek is grotendeels positief, dus niet met de vinger wijzen, maar vooral laten zien wat voor veilige en gezellige sfeer de gewenste norm oplevert.

Bij de communicatie zal nadruk worden gelegd op de de-normalisering van drugsgebruik, zoals dat ook wordt gedaan bij de campagnes: '**Drugsgebruik is niet normaal, om hulp vragen wel**' en '**Skip die trip**'.

Planning

Op 14 oktober tijdens een bijeenkomst met alle ketenpartners is reeds een start gemaakt. De uitgangspunten en planning is gedeeld met de aanwezige ketenpartners. Vanaf oktober 2025 t/m februari 2026 zullen fieldresearch en literatuuronderzoek plaatsvinden, wordt een flitspeiling uitgezet en worden werksessies gepland met de focusgroepen. In februari worden de resultaten en adviezen opgeleverd voor het normveranderingstraject. Vanaf dan zal het normveranderingstraject zichtbaar worden uitgedragen. Hiervoor wordt in februari een plan van aanpak opgesteld.

4.2 Landelijke campagnes

Landelijk zijn er een aantal campagnes gericht op het verminderen van het gebruik van alcohol en op het gebied van grensoverschrijdend gedrag. Een aantal horecagelegenheden heeft uitingen van deze campagnes zichtbaar in de zaak hangen.

Landelijke campagnes gericht op het verminderen van het gebruik van alcohol:

- **IkPas campagne** die zich focust op een (tijdelijke) pauze in alcoholgebruik;
- **NIX18 campagne** die zich richt op geen alcohol onder de 18;
- **BOB campagne** die zich richt op nuchter in het verkeer deelnemen.

De landelijke campagnes op het gebied van grensoverschrijdend gedrag zijn:

- **'Ben je oké?'** campagne die gericht is op het checken van de grens bij de ander of het helpen van iemand die misschien onheus wordt bejegend;
- **'Met elkaar trekken we de grens'** campagne is een campagne die zich richt op het bespreekbaar maken waar je grens ligt;
- De **'Ask for Angela'**-campagne begon in Engeland in 2016 en is overgewaaid naar Nederland. Bezoekers kunnen met het codewoord Angela aan een horecamedewerker duidelijk maken dat ze hulp nodig hebben omdat ze zich in een onprettige of onveilige situatie bevinden.

De Rijksoverheid heeft dit jaar aangekondigd om ook landelijk een campagne te willen starten gericht op de negatieve gevolgen van drugs. De ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Justitie en Veiligheid (JenV) starten dit jaar met een (doelgroep)gerichte publiekscampagne die de onzichtbare rekening van drugsgebruik inzichtelijk maakt en laat zien wat dit doet met je gezondheid, milieu en de samenleving.

Het Trimbos Instituut geeft aan terughoudend te zijn met campagnes gericht op drugsgebruik. Volgens het Trimbos Instituut kan een campagne ook negatieve gevolgen hebben doordat het bijvoorbeeld de verkeerde doelgroep kan bereiken of tot stigmatisering kan leiden (wat de stap naar hulp zoeken weer moeilijker maakt).

Groningen volgt de landelijke lijn en campagnes bij de uitvoering van de maatregelen in dit actieplan.

Planning

Dit is een doorlopende actie.

4.3 Programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving

In het project Opgroeien in een Kansrijke Omgeving ligt de focus op het voorkomen en verminderen van middelengebruik bij jongeren tussen de 12 en 18 jaar in Groningen. De focus ligt hierbij op de omgeving van de jongere (leeftijdsgenoten, gezin, school en vrijetijdsvoorzieningen). In het kader hiervan voert VNN (Verslavingszorg Noord Nederland) ook het preventieprogramma Helder op School uit op ongeveer 8 scholen in onze gemeente. Hierbij krijgen leerlingen uit alle leerjaren o.a. lessen over gedragsbeïnvloeding en groepsdruk.

Dit programma is reeds in gang gezet en draagt bij aan de veiligheid binnen het uitgaansgebied. Het programma wordt het komende jaar gecontinueerd.

Planning
Dit is een doorlopende actie.

4.4 Campagne een k*tdag mag

In oktober 2025 is samen met het Platform Mentale Gezondheid de campagne 'Een k*tdag mag' gelanceerd. Met de campagne willen we jongeren in Groningen laten zien dat het normaal is om je soms niet oké te voelen. Veel jongeren durven niet te praten over negatieve gevoelens of somberheid. De kans is aanwezig dat jongeren deze negatieve gevoelens of somberheid willen onderdrukken middels het gebruik van alcohol of drugs. De campagne uitingen waren van 6 t/m 19 oktober zichtbaar in de gemeente. De website k*tdagmag.nl biedt jongeren handelingsperspectieven om in gesprek te gaan met familie, vrienden en maatschappelijke organisaties over hun mentale gezondheid. De campagne is samen met Groninger jongeren ontwikkeld en richt zich vooral op de doelgroep 16-25 jaar.

Planning
De website is online bereikbaar.

4.5 Programma Veilige Steden

De gemeente Groningen is aangesloten bij het programma Veilige Steden. Binnen dit programma hebben we als doel: het vergroten van de veiligheid van vrouwen en meiden in de openbare ruimte en tijdens het uitgaan. Het uitdragen van de gewenste norm is hierbij van essentieel belang. Het programma richt zich op onderstaande aspecten.

Het vergroten van het veiligheidsgevoel

Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt het vrouwelijk perspectief op de kaart gezet (meer info, paragraaf 4.8). Wanneer het voor vrouwen en meiden veilig voelt, voelt het eigenlijk voor iedereen veilig. Het vergroten en delen van de kennis op dit gebied is hierbij ook van belang. De lezing en wandeling van onderzoeker Krista Schram tijdens Let's Gro is hiervan een voorbeeld.

Daarnaast zijn vanuit het programma pilots gedraaid met de Safe Spaces (meer info, paragraaf 4.7). Het primaire doel is het vergroten van de sociale veiligheid. Dit met name door een vangnet te bieden voor incidenten waarvoor de politie niet meteen ingeschakeld wordt, maar die mensen wel als onprettig en/of grensoverschrijdend ervaren.

Meer bewustwording ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag

De gemeente Groningen sluit aan bij de internationale campagne Orange the World. Deze campagne gaat over het tegengaan van geweld tegen vrouwen. Het verlichten van gebouwen en of projecteren van het Orange the World logo is hier onderdeel van. Vanuit de gemeente coördineren we deze campagne en zorgen we dat er zoveel mogelijk organisaties meedoen. Organisaties die in 2025 meedoen zijn o.a. TKP, DUO, Gasunie, Noorderpoort, UMCG, Martiniziekenhuis, Hanzehogeschool, RUG, WIJ, Jasmijn, Peers, Waard, Zonta en de Soroptimisten.

Daarnaast biedt Waard (de uitvoeringspartner op het gebied van diversiteit) het onderwijs diverse workshops aan, waaronder: #meToo- gerust eropuit. Bij deze workshop gaan de deelnemers aan de hand van een film in gesprek over grenzen tijdens het uitgaan en zien ze wat invloed heeft op de grenzen van de acteurs. (Seksueel) grensoverschrijdend gedrag wordt besproken en hierdoor deels uit de taboesfeer gehaald. Daarnaast ontwikkelen de deelnemers sensitiviteit t.a.v. andermans grenzen.

Handelingsperspectief vergroten (ook van omstanders)

Vanuit de gemeente bieden we trainingen aan over grensoverschrijdend gedrag (meer info, paragraaf 4.6). Het centrum seksueel geweld verzorgt deze training. De training helpt horecapersoneel om seksueel grensoverschrijdend gedrag beter te herkennen en erop te reageren. Deze training bieden we de studentenverenigingen in de stad ook aan. Aangezien de barcommissies jaarlijks veranderen, bieden we deze training jaarlijks aan.

Planning

Dit is een doorlopende actie.

4.6 Trainingen (seksueel) grensoverschrijdend gedrag

De gemeente Groningen biedt personeel in de horeca en studentenverenigingen een gratis training (seksueel) grensoverschrijdend gedrag aan. De training helpt om seksueel grensoverschrijdend gedrag beter te herkennen en erop te reageren. Er wordt aandacht besteed aan het gedrag van gasten en het omgaan met collega's. Ook wordt besproken welk beleid en welke gedragscode wenselijk zijn binnen de horeca. In 2025 is deze training nogmaals onder de aandacht gebracht, wat weer tot veel nieuwe aanmeldingen heeft geleid.

Planning

Dit is een doorlopende actie. In 2026 wordt de training doorontwikkeld en wordt de gewenste norm onderdeel van de training.

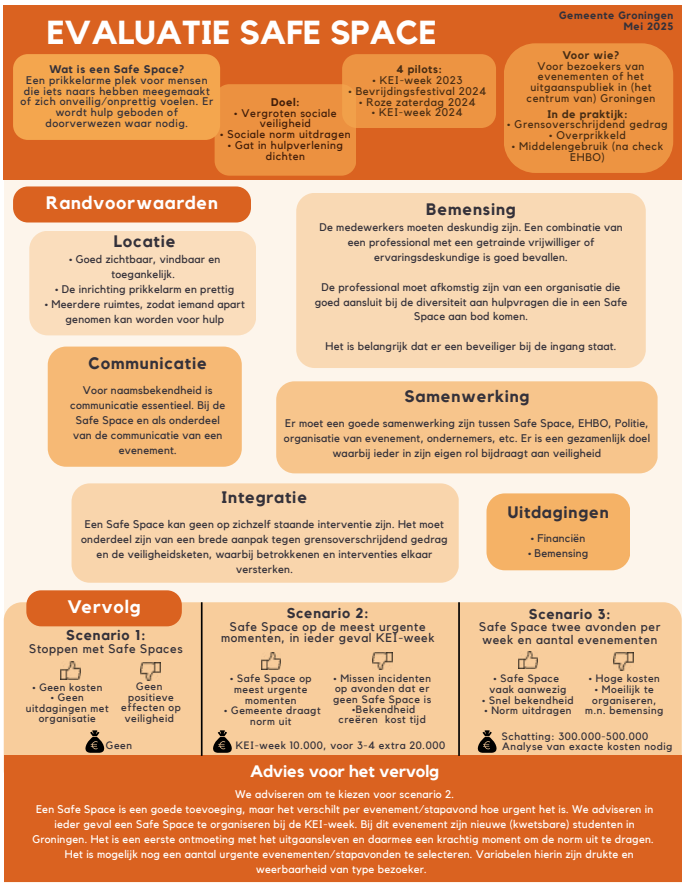
4.7 Safe Space

Een Safe Space is een veilige plek waar je terecht kan wanneer je iets vervelends hebt meegemaakt tijdens het stappen of bezoeken van een evenement. De Safe Space is in Groningen inmiddels op vijf evenementen als pilot ingezet en geëvalueerd.

Uit de evaluatie blijkt dat de Safe Space van meerwaarde kan zijn. Dit met name door een vangnet te bieden voor incidenten waarvoor de politie niet meteen ingeschakeld wordt, maar die mensen wel als onprettig en/of grensoverschrijdend ervaren.

De Safe Space verlaagt de drempel om hulp te vragen en kan bijdragen aan het uitdragen van de gewenste norm.

Omdat het uitgaansgebied in Groningen door veel studenten wordt bezocht, wordt in ieder geval in de Kei-week een Safe Space ingericht. De Kei-week is hét moment waarop nieuwe studenten kennismaken met het uitgaansleven in Groningen en met de norm die we daarover afspreken.

Daarnaast worden jaarlijks nog vier momenten uitgekozen waarop een Save Space wordt ingezet. Variabelen hierin zijn drukte en weerbaarheid van het publiek.

Centrum Seksueel Geweld

Op dit moment wordt gewerkt aan een businesscase Centrum Seksueel Geweld dat ook tijdens de avond- en nacht geopend zal zijn. Het centrum wordt aan de rand van het uitgaansgebied gesitueerd. Zowel de functie van het centrum, de functionarissen als de locatie bieden mogelijkheden voor een combinatie met een Safe Space. De Safe Space zou in dat geval ieder weekend bezet en bereikbaar zijn in plaats van incidenteel. Bij de businesscase wordt de komende maanden intensief aangehaakt om deze mogelijkheid (binnen de financiële middelen) te onderzoeken.

Planning

In 2026 wordt tijdens vier à vijf stapavonden een Safe Space ingericht. In ieder geval tijdens de Kei-week. De overige avonden worden op basis van bovenstaande criteria bepaald. Voor de langere termijn wordt onderzocht of aangesloten kan worden bij de businesscase Centrum Seksueel Geweld.

4.8 Verkennen invloed openbare ruimte op veiligheid vrouwen en meiden

De inrichting van de openbare ruimte is van invloed op het veiligheidsgevoel van vrouwen en meiden. Er is steeds meer kennis beschikbaar dat dit bevestigt. Ook voor het uitgaansleven van Groningen kan dit van invloed zijn. Met de directies veiligheid en stadsontwikkeling worden de mogelijkheden voor het creëren van een veilig uitgaansleven voor vrouwen en meiden verkend. De doelstelling van het project Veilige Steden is een veiligere openbare ruimte & uitgaansleven (voor vrouwen). Om dit te bereiken zijn drie subdoelen geformuleerd:

- gevoel van veiligheid voor vrouwen en meisjes vergroten;
- meer bewustwording t.a.v. grensoverschrijdend gedrag;
- handelingsperspectief vergroten (ook van omstanders).

Deze verkenning wordt meegenomen in de toepassing van de methode veilig ontwerp en beheer in de volledige gebiedsontwikkeling voor het uitgaansgebied.

Planning

In Q4 2025 wordt al een eerste verkenning gedaan. De resultaten worden meegenomen in de activatie van de casinolocatie. Voor de langere termijn wordt dit meegenomen in herinrichting Poele-/Peperstraat e.o.

4.9 Herintroduceren programma Chill Op Stap

Groningen kende voor de pandemie het drie weken durende programma "Chill Op Stap". Tijdens dit programma kregen circa 400 leerlingen van het middelbaar onderwijs allerlei veiligheidsinformatie. Ze leerden bij wie ze terecht kunnen met hun vragen wanneer ze uitgaan, wat horecaportiers kunnen doen in moeilijke situaties, welke verleidingen ze tegenkomen bij het uitgaan en de gevolgen daarvan. Er werden tevens gastlessen gegeven op het Heyerdahl College, Werkman VMBO en Leon van Gelder. Het programma werd afgesloten met een stapavond. Tijdens de stapavond konden ouders en leerlingen door middel van workshops het uitgaansleven van Groningen ervaren. In het programma werkten onderwijs, horeca, hulpverlening, politie en brandweer samen.

Het programma Chill Op Stap zal in doorontwikkelde vorm in 2026 weer opgepakt worden, eventueel gekoppeld aan het programma Helder op School. De jongeren zullen uitgedaagd worden mee te denken in de gewenste norm en naam voor het programma. Ook wordt onderzocht of meer scholen willen deelnemen.

Planning

In Q4 2025 wordt gestart met het onderzoek naar de mogelijkheden en invulling van het programma, uitvoering zal plaatsvinden vanaf het nieuwe schooljaar in 2027..

4.10 Panel Deurbeleid

Bezoekers die bij de deur van de horecagelegenheid geweigerd worden op basis van discriminerende redenen, kunnen een melding maken bij het Panel Deurbeleid. Het Panel Deurbeleid Groningen onderzoekt klachten van mensen die denken onterecht geweigerd te zijn in de horeca. In het panel zitten medewerkers van gemeente Groningen, de politie, Koninklijke Horeca Nederland (KHN), horecaondernemers en Discriminatie.nl Groningen. Het panel komt maandelijks bijeen. Uit onderzoek door Breuer&Intraval blijkt dat er in 2024 drie meldingen

zijn gedaan. Uit de enquête die voor dit onderzoek is uitgezet onder uitgaanspubliek komt naar voren dat 8% van de respondenten zegt in het afgelopen jaar slachtoffer te zijn geweest van discriminatie in het uitgaansgebied. Het onderzoek geeft niet aan of de ervaren discriminatie bij de deur was.

Het Panel Deurbeleid blijft behouden en zal actief meegenomen worden in de campagne omtrent de gewenste norm, dus er zal in 2026 meer bekendheid worden gegeven aan het Panel Deurbeleid.

Planning

Dit is een doorlopende actie. In 2026 zal meer bekendheid worden gegeven aan het Panel Deurbeleid als onderdeel van het uitdragen van de gewenste norm.

5. Samenwerking en overleg

De veiligheid van het uitgaansgebied wordt bevorderd door een intensieve en constructieve samenwerking van alle ketenpartners. Middels een convenant is de samenwerking formeel vastgelegd. Maar belangrijker nog zijn regelmatige overlegstructuren, begrip voor en kennis van elkaars werkzaamheden en uitdagingen en korte lijnen waardoor ketenpartners makkelijk te benaderen zijn.

5.1 Tweejaarlijks overleg met alle ketenpartners

Twee keer per jaar wordt door de gemeente Groningen een overleg geïnitieerd waar alle ketenpartners binnen het uitgaansgebied voor worden uitgenodigd. In deze bijeenkomst worden belangrijke ontwikkelingen op het gebied van veilig uitgaan besproken. In 2025 zijn de ketenpartners drie keer bijeengekomen.

Planning

Twee jaarlijks organiseert de gemeente een bijeenkomst met alle ketenpartners.

5.2 Koplopersgroep

Vanuit het tweejaarlijkse overleg met alle ketenpartners is in 2025 een koplopersgroep geformeerd waarin een afvaardiging van de ketenpartners is vertegenwoordigd. De koplopersgroep komt vier keer per jaar bijeen om problematiek binnen het uitgaansgebied te bespreken en gezamenlijk te kijken naar oplossingen en verbeteringen. De koplopergroep is in 2025 als regiegroep ingezet voor het Actieplan Veilig Uitgaan.

Planning

Ieder kwartaal organiseert de gemeente een bijeenkomst met de koplopersgroep.

5.3 Convenant Veilig Uitgaan 2022 – 2027

In het Convenant Veilig Uitgaan hebben ketenpartners afgesproken een gezamenlijke inspanning te leveren ten behoeve van een optimale handhaving van de veiligheid en het bevorderen van publieksvriendelijke uitgaansgebieden. In het convenant zijn afspraken gemaakt over het onderhoud en de inrichting van uitgaansgebieden, deur- en toelatingsbeleid, toezicht en handhaving, alcohol, drugs en lachgas op straat, seksueel overschrijdend gedrag en straatintimidatie, brandveiligheid en samenwerking. In de koplopersgroep is gekeken naar het doel en de effectiviteit van het convenant. In grote lijn is geconstateerd dat het convenant een combinatie is van een intentieverklaring en detailafspraken.

Vooruitlopend op de evaluatie wordt gedacht aan een bijstelling van het huidige convenant waarbij het convenant een overkoepelende intentieverklaring wordt met daaronder het Actieplan Veilig Uitgaan met detailafspraken over in te zetten maatregelen. Het actieplan wordt tweejaarlijks geëvalueerd en bijgesteld, waardoor het actueel en levendig blijft. Nadat het Actieplan Veilig Uitgaan is vastgesteld, wordt het convenant geëvalueerd.

Planning

Q4 2025 zal door de gemeente Groningen een evaluatie gepland worden met de convenantpartners.
In Q1 2026 wordt het convenant bijgesteld.
Het convenant wordt twee keer per jaar besproken in het bestuurlijk overleg met de convenantpartners, dat wordt voorgezeten door de burgemeester.

5.4 Meeloopnachten

Door meerdere keren per jaar meeloopnachten te organiseren, ontstaat er meer inzicht en begrip in elkaars werk. Tijdens de meeloopnachten is één van de ketenpartners 'in the lead'. Deze ketenpartner verzorgt het programma en neemt de ketenpartners mee in het werk en de dilemma's waar deze ketenpartner in de nacht tegenaan loopt. De overall regie voor de aanmeldingen en planning van de meeloopnachten ligt bij de gemeente Groningen.

Doel

1. De deelnemende partijen vergaren meer inzicht en daardoor ook meer begrip in het werk en de problematiek van een van de andere stakeholders.
2. De deelnemende partijen geven elkaar feedback/tips waarmee de onderlinge samenwerking kan worden verbeterd en/of waarmee de eigen werkzaamheden kunnen worden verbeterd.

Programma

Het programma wordt samengesteld door de ketenpartner, maar hierin wordt in ieder geval meegenomen:

- ✔ Uitleg over de werkzaamheden en dillema's;
- ✔ Gewenste norm;
- ✔ Observatie/zelf ervaren;
- ✔ Afronding/evaluatie.

Norm

We zijn momenteel bezig om met elkaar de gewenste of 'nieuwe' norm te bepalen. Deze vormt de basis voor alle activiteiten in het Actieplan Veilig Uitgaan en dus ook voor de meeloopnachten. We observeren met elkaar het gedrag van bezoekers, van collega's en andere stakeholders, maar óók ons eigen gedrag. Een gedragsverandering begint bij jezelf (goed voorbeeld doet goed volgen).

Planning

De eerste meeloopavond staat gepland in Q4 2025 waarbij horecaondernemers meelopen met het OOT team van de politie. Vervolgens zullen er jaarlijks meerdere meeloopnachten georganiseerd worden door de verschillende ketenpartners, onder regie van de gemeente Groningen.

6. Toezicht en handhaving

In het rapport van Breuer&Intraval wordt aangegeven dat veel bezoekers zich niet (altijd) veilig voelen in het uitgaansgebied. Ze geven aan dat meer toezicht en handhaving positief kan bijdragen aan het veiligheidsgevoel.

De afgelopen maanden heeft de gemeente Groningen geen extra agenten of BOA's ingezet, maar horecastewards gericht op de coachende handhaving. De inzet van deze horecastewards op het veiligheidsgevoel van de bezoekers is nog niet gemeten. De ervaringen uit andere steden is zeer positief, waarbij door een enkele gemeente wordt aangegeven dat het aantal incidenten zelfs verminderd is door de inzet van horecastewards en de coachende stijl van handhaving. Naast de inzet van het Openbare Orde Team van de politie, wil de gemeente Groningen de inzet van horecastewards voortzetten. Mede ook omdat juist deze functionarissen een positieve rol kunnen spelen in het uitdragen van de gewenste norm binnen het uitgaansgebied. De BOA draagt in belangrijke mate ook bij aan een leefbare en veilige omgeving. Een van de adviezen van Breuer&Intraval is om te onderzoeken of de BOA's na 22.00 uur ingezet kunnen worden in het uitgaansgebied. In het onderzoek wordt tevens gesproken over het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied. Het ontbreekt in het rapport van Breuer&Intraval echter aan een duidelijke conclusie over deze maatregel. De maatregelen op het gebied van toezicht en handhaving dienen in een juiste en effectieve mix ingezet worden.

6.1 Inzet Openbare Orde Team

De politie zet tijdens 'de stapavonden' op donderdag-, vrijdag- en zaterdagnacht een Openbare Orde Team in voor het uitgaansgebied in en rondom de Poelestraat/Peperstraat. Het team werkt in de nacht met meerdere 'koppels'. Ze werken nauw samen met de horecabeveiligers en ondernemers, waardoor vroegtijdig ingegrepen kan worden bij overlast en uitgaansgeweld. De politie is in het gebied aanwezig totdat de horeca sluit en het rustig is in het gebied. Op de drukke uitgaansavonden is ook de bereden politie (te paard) in het gebied aanwezig. Indien nodig kan hulp worden ingeroepen van politie die elders aanwezig is.

Twee keer per jaar is er overleg tussen het Openbare Orde Team en de horecabeveiligers. Ze bespreken uitdagingen en ontwikkelingen binnen het uitgaansgebied. 1 x per jaar organiseert de politie tijdens een stapavond een gezamenlijke 'training on the job' binnen het uitgaansgebied. Politie en beveiligers krijgen hierdoor inzicht in elkaars werkzaamheden en dilemma's en ze leren elkaar beter kennen, wat de samenwerking bevordert.

Planning

Dit is een doorlopende actie.

6.2 Inzet BOA's

De Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar (BOA) draagt in belangrijke mate bij aan een leefbare en veilige omgeving. Zij houden zich vooral bezig met de leefbaarheid in de gemeente. Denk hierbij aan boetes voor het dumpen van afval in de openbare ruimte, ingrijpen bij jeugdoverlast op straat en verkeerd geparkeerde voertuigen. BOA's proberen met de inwoners en overtreders in gesprek te gaan en leggen uit wat wel mag en wat niet. Als het nodig is, gaan zij bekeuren.

Momenteel worden de BOA's van de gemeente Groningen tot 22.00 uur 's avonds ingezet in het uitgaansgebied. Breuer&Intraval adviseert om ook de inzet van BOA's tijdens de nachtelijke uren te verkennen. Zij zouden een koppel kunnen vormen met een politieagent of zij kunnen zich richten op overlastgevend gedrag (zoals wildplassen, foutgeparkeerde fietsen, openbare dronkenschap) en gevonden voorwerpen. De inzet van een BOA tijdens een stapavond vraagt echter om andere vaardigheden dan de inzet overdag, waardoor met enige terughoudendheid naar deze maatregel wordt gekeken.

Door veranderingen in de samenleving, is landelijk besloten het BOA-bestel aan te passen waardoor de BOA breder kan worden ingezet. De belangrijkste verandering is dat de taak van de BOA wordt verankerd en dat zij naast het opsporen van strafbare feiten, straks ook strafbare feiten kan voorkomen en beëindigen door mensen uit elkaar te halen of weg te sturen. Gelijktijdig komen er met de toevoeging van deze verantwoordelijkheid ook knelpunten uit het veld die om oplossingen vragen. Het Rijk streeft ernaar om het nieuwe stelsel volledig ingevoerd en operationeel te hebben in 2028. In het licht van deze ontwikkelingen en de aard van de lokale problematiek waarbij de ernst van de geweldsincidenten is toegenomen, vereist de inzet van BOA's in de nachtelijk uren in het uitgaansgebied, een nadere verkenning.

De inzet van BOA's in de nachtelijke uren vereist een zorgvuldige afweging en wordt meegenomen in een nadere verkenning van de juiste mix en meest effectieve inzet van de verschillende maatregelen op het gebied van toezicht en handhaving, waarbij ook de ervaringen van andere gemeenten worden betrokken.

Planning

Een verkenning van een juiste mix en effectieve inzet van verschillende maatregelen op het gebied van toezicht en handhaving zal uiterlijk in Q2 worden afgerond.

6.3 Horecastewards

Tijdens de vrijdag- en zaterdagnacht worden van 22.00 uur tot 5.00 uur twee koppels horecastewards ingezet (dus vier functionarissen per nacht). Ze signaleren en bestrijden overlast, grijpen in bij ongewenst gedrag en zorgen voor een plezierige en veilige uitgaansomgeving. De taken bestaan o.a. uit:

- **Signaleren van overlast:** ze letten op tekenen van overmatig middelengebruik, agressief gedrag en andere ongewenste situaties;
- **Preventief en de-escalerend optreden:** ze spreken ongewenst gedrag aan en proberen situaties te de-escaleren voordat ze uit de hand lopen;
- **Helpen bij veiligheid en orde:** ze werken samen met politie, portiers en andere betrokkenen om de veiligheid te waarborgen;
- **Gastheerschap:** ze wijzen bezoekers de weg, bieden eerste hulp en ondersteunen waar nodig;
- **Informatie verstrekken:** ze zijn een vraagbaak voor uitgaanspubliek en verstrekken relevante informatie;
- **Voorkomen van overmatig alcoholgebruik:** ze letten op tekenen van overmatig alcoholgebruik en grijpen indien nodig in.

Onlangs is deze inzet geëvalueerd en de inzet gecontinueerd. Uit de evaluatie blijkt dat de horecastewards een 'gat' opvullen waar beveiligers en politie geen tijd voor hebben omdat dit niet bij de kerntaken hoort dan wel ze de handen niet vrij kunnen maken van hun andere werkzaamheden of locatie waar ze op dat moment actief zijn. Er is veelvuldig contact tussen de politie, de horecastewards en de beveiligers bij de deur, waardoor er een gezamenlijk beeld is van de situatie op straat. De drempel voor bezoekers om horecastewards aan te spreken

is laag (lager dan bijvoorbeeld bij een politieagent) waardoor er directer contact ontstaat met het uitgaanspubliek. De horecastewards spelen een belangrijke rol in het normveranderingstraject.

Planning

Dit is een doorlopende actie.

6.4 Gebiedsontzeggingen

Ieder weekend krijgen meerdere bezoekers in de binnenstad een gebiedsontzegging opgelegd als gevolg van overlastgevend gedrag en/of gewelddadig gedrag. De gemeente Groningen bespreekt de notoire overlastgevers en drugsdealers met de politie om de inzet van deze maatregelen optimaal te kunnen inzetten waar dat nodig is. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheden om vooral zorg en begeleiding in te zetten bij personen waar dat helpend is of kan zijn.

Planning

Dit is een doorlopende actie.

6.5 Cameratoezicht

Het cameratoezicht bevordert tijdig ingrijpen door de politie doordat live meegekeken wordt. Op deze manier kan snel gereageerd worden en escalatie worden voorkomen. Ook bevordert het de opsporing van geweld- of overlastplegers achteraf. Sinds 2001 is er cameratoezicht in het uitgaansgebied. De camera's worden actief uitgekeken en signalen worden direct doorgegeven aan de agenten op straat.

Onlangs is in de Papengang een extra camera geplaatst in verband met veelvuldig overlast in die straat. Door bijvoorbeeld de activatie van het voormalige casinoterrein of de herinrichting van de Poele-/Peperstraat kunnen op termijn nieuwe situaties ontstaan waardoor camera's (tijdelijk) verplaatst of aangevuld dienen te worden. Doordat het gebied reeds is aangewezen voor cameratoezicht, kan dit eenvoudig gerealiseerd worden.

Planning

De locaties van de camera's worden jaarlijks geëvalueerd.

6.6 Toezichthouder horeca

Voor de implementatie van het actieplan wordt een toezichthouder horeca aangesteld die alleen gericht is op het uitgaansgebied Poelestraat-/Peperstraat en de uitvoering van het Actieplan Veilig Uitgaan. De toezichthouder horeca adviseert horecaondernemers in de uitvoering van het (alcohol)beleid, het Actieplan Veilig Uitgaan en wijst de ondernemers op bepaalde risico's en regelgeving. De insteek is om gezamenlijk de veiligheid in het uitgaansgebied te verhogen. Bij ondermijning of nalatigheid zal de toezichthouder handhavend optreden.

Planning

Aanstellen toezichthouder horeca in Q1 2026.

6.7 Verkennen veiligheidsrisicogebied

In het onderzoek van Breuer&Intraval wordt ook gesproken over het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied. Het ontbreekt in het rapport van Breuer&Intraval echter aan een duidelijke conclusie over deze maatregel.

In artikel 174b van de Gemeentewet is een bevoegdheid opgenomen om een aanwijzing voor 12 uur te geven bij onvoorzienbare en spoedeisende situaties. Hiervan is eerder gebruik gemaakt. Het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied voor een langere periode is een zware maatregel. De officier van justitie moet toestemming geven voor iedere actie waarbij preventief fouilleren wordt ingezet.

Het aantal en de aard van de verstoringen van de openbare orde in het uitgaansgebied in Groningen geven aanleiding om het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied nader te verkennen. Er is sprake van een diversiteit aan gepleegde strafbare feiten waarbij wapens zijn aangetroffen of (mogelijk) zijn gebruikt bij het plegen van heftige geweldsincidenten. Door het uitgaansgebied aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied, kan van deze repressieve maatregel (waarbij wapens en andere zaken geweerd kunnen worden) eveneens een preventieve werking uitgaan, omdat dit een drempel opwerpt voor personen die met verkeerde bedoelingen zich in het uitgaansgebied willen begeven.

Als randvoorwaarde voor een effectieve inzet van preventief fouilleren met het oog op de bestrijding van structurele wapenproblematiek, geldt dat het instrument een onderdeel moet zijn van een breder pakket aan maatregelen. Mede doordat het instrument een onderdeel is van een breder scala aan bestuurlijke en strafrechtelijke maatregelen, is het ook lastig om er één specifieke maatregel uit te lichten en daarvan het effect te bepalen.

Daarom zal het aanwijzen van een veiligheidsrisicogebied worden meegenomen in een nadere verkenning van een juiste en meeste effectieve inzet van verschillende maatregelen op het gebied van toezicht en handhaving. Hierbij worden de ervaringen en resultaten van andere vergelijkbare steden betrokken, waaronder Leeuwarden en Enschede.

Planning

Een verkenning van een juiste mix en effectieve inzet van verschillende maatregelen op het gebied van toezicht en handhaving zal uiterlijk in Q2 worden afgerond.

Fotocredits: Niels Knelis @nielsknelis

7. Gebiedsontwikkeling

Een schone, hoogwaardige omgeving zorgt ervoor dat uitgaanspubliek zorgvuldiger met de inrichting van de openbare ruimte omgaat en dat het publiek zich veiliger voelt. Verlichting is van grote invloed op het veiligheidsgevoel. Daarnaast kan het op afstand bedienen van de verlichting overlast voorkomen of bijdragen aan het adequaat ingrijpen bij incidenten. Met de methodiek 'Veilig Ontwerp en Beheer' kan bij de (her)inrichting van het uitgaansgebied direct rekening worden gehouden met de veiligheid in het gebied, zoals zichtlijnen, functioneel gebruik van het gebied, toezicht en sfeer.

In dit actieplan wordt alleen ingezet op de activiteiten die reeds in gang zijn gezet of op de korte/middellange termijn worden ingezet. De overige gebiedsontwikkelingsplannen worden wel benoemd omdat ze een onderdeel vormen van de set aan maatregelen om de veiligheid van het uitgaansgebied te verbeteren, maar zijn dus maatregelen voor de langere termijn (en niet voor dit actieplan).

7.1 Herinrichting Gelkingestraat/Oosterstraat en Donkersgang

Voor de herinrichting Gelkingestraat/Oosterstraat en Donkersgang is reeds een plan vastgesteld. Dit gebied is onderdeel van het uitgaansgebied. De straten krijgen een nieuwe inrichting waarbij voetgangers alle ruimte krijgen om veilig en prettig te lopen. Er komen fietsroutes in twee richtingen, bomen, plantvakken met groen, zitplekken en ruimte voor terrassen.

Planning

Start werkzaamheden begin 2026.

7.2 Inzet afvalbakken

Tijdens het uitgaan wordt veel afval op straat gegooid. Bezoekers van het uitgaansgebied nemen daarnaast zelf glas en blik mee naar het centrum. Ze starten thuis of onderweg met 'indrinken'. Voornamelijk glaswerk binnen het uitgaansgebied is 's nachts gevaarlijk omdat dit als wapen kan worden gebruikt. Horecastewards geven in hun rapportages aan veel glaswerk op straat tegen te komen. Door de inzet van afvalbakken kunnen bezoekers het afval en glaswerk zelf makkelijker weggooien (in plaats van op straat) en het stelt horecastewards en andere ketenpartners in staat om coachend te handhaven door het publiek te wijzen op de afvalbakken.

Bij het vaststellen, uitdragen en handhaven van de 'nieuwe' norm zal afval en glas en blik op straat als onderwerp meegenomen worden. Tevens kan bij de herinrichting van de Peper-/Poelestraat rekening worden gehouden met deze afvalproblematiek (als onderdeel van de methode 'Veilig Ontwerp en Beheer').

Planning

Hiermee is reeds een start gemaakt. In overleg met de ketenpartners worden tijdens de weekenden op strategische punten extra afvalbakken geplaatst. Voor de langere termijn wordt dit meegenomen in de herinrichting Peper-/Poelestraat.

7.3 Aanpassen verlichting

Ketenpartners ervaren de verlichting binnen het uitgaansgebied als onvoldoende en geven tevens aan dat verlichting vaak uitvalt. Voldoende licht op straat heeft een grote invloed op het ervaren veiligheidsgevoel van bezoekers van het uitgaansgebied. Als toevoeging op het verlichtingsplan worden de nieuwe armaturen binnen het uitgaansgebied uitgerust met een zogenaamde puck. Een puck heeft met het oog op openbare orde en veiligheid twee belangrijke functionaliteiten:

- Storingen en/of defecte lampen worden automatisch gemeld in het beheersysteem. Storingen kunnen hierdoor sneller verholpen worden;
- Het verlichtingsniveau kan dynamisch en op afstand gestuurd worden. Zo kan bijvoorbeeld de verlichting tijdelijke opgeschaald worden op momenten dat er veel bezoekers op straat zijn of tijdens ongeregeldheden.

De verlichting kan door daarvoor aangewezen functionarissen en op basis van een vooraf opgesteld protocol vanuit de CTR bediend worden.

Planning

De verlichting zal in Q3 2026 worden aangepast.

7.4 Veilig Ontwerp en Beheer

Veilig Ontwerp en Beheer is een methodische rode draad ontwikkeld voor sociale veiligheidsvraagstukken. De methode richt zich op het veiliger maken van gebouwen, woningen en buitenruimte door zowel in het ontwerp als het beheer van de gebouwde omgeving expliciet rekening te houden met veiligheid. Stichting Veilig Ontwerp en Beheer (SVOB) is een netwerk van professionals die kunnen adviseren bij gebiedsontwikkeling. SVOB baseert zich daarbij op criminologische theorieën (rationele keuzemodel, situationele aanpak, gelegenheidstheorie), die er van uit gaan dat criminaliteit en gevoelens van onveiligheid kunnen worden bestreden door veranderingen aan te brengen in de fysieke en sociale omgeving.

Het SVOB wordt gevraagd bij alle gebiedsontwikkeling in en rond het uitgaansgebied Poelestraat/Peperstraat te adviseren.

Planning

De methode wordt in 2026 toegepast bij de activatie van de casinolocatie en voor de langere termijn bij de herinrichting van de Peper-/Poelestraat.

7.5 Activatie casinolocatie

Mede door de herinrichting van de Gelkinge-/Oosterstraat zijn er (tijdelijk) minder fietsparkeerplaatsen in het uitgaansgebied. Door een aantal fysieke maatregelen van het casinoterrein kan er ruimte gecreëerd worden voor fiets parkeren, wat de druk op de omliggende straten ten goede komt. Tevens draagt dit bij aan betere zichtlijnen op en rondom het casinoterrein, wat weer ten goede komt aan de veiligheid van het uitgaansgebied.

Het zal nog enkele jaren duren voordat plannen voor de definitieve invulling van de casinolocatie ontwikkeld, vastgesteld en gerealiseerd zijn. Dit maakt dat er alle aanleiding is om op korte termijn een aantal (no-regret)

fysieke ingrepen uit te voeren en met een tijdelijke invulling de omgeving te activeren. Vanwege de tijdelijke aard blijven de kosten relatief laag, terwijl de voordelen op korte termijn te merken zijn.

De volgende fysieke maatregelen worden genomen:

1. De toegang naar de voormalige parkeergarage slopen en verwijderen. Hiermee wordt letterlijk de openbare ruimte en daarmee de toegankelijkheid en zichtbaarheid op straat vergroot.
2. Het toevoegen van tijdelijke functies/bestemmingen en activeren van het gebied. Te denken valt aan (tijdelijke) voorzieningen voor fiets parkeren, maar ook sporten en spelen en/of kleinschalige evenementen (foodtruckfestival, openlucht bioscoop, etc.) kunnen worden toegevoegd.
3. Kwaliteitsimpuls voor de openbare ruimte en algehele uitstraling. Met name in de Peperstraat en Achter de Muur is sprake van veel verrommeling en ook achterstallig onderhoud.

Ketenpartners geven aan dat betere en gevelverlichting, openbare toiletten en afvalbakken kunnen bijdragen aan genoemde kwaliteitsimpuls. Ketenpartners worden betrokken bij de plannen.

Planning

Met de activatie van de casinolocatie zal in Q3 2026 worden gestart.

7.6 Onderzoeken mogelijkheden diverser aanbod uitgaansgelegenheden

Het uitgaansgebied Poele-/Peperstraat kent momenteel een groot aanbod aan feestcafés. Dit aanbod wordt door een jonge (homogene) doelgroep bezocht. Breuer&Intraval geeft aan dat door een divers aanbod aan uitgaansgelegenheden, het uitgaansgebied ook door een diversere doelgroep zal worden bezocht. Dit brengt een andere dynamiek naar het uitgaansgebied, waarbij de verwachting is dat dit de norm en sociale controle ten goede verandert.

Conform de nachtvisie, wordt op het moment van schrijven voor een specifiek pand onderzocht of de gesloten horecagelegenheid een andere invulling kan krijgen.

Planning

In Q4 2025 wordt gestart met het onderzoeken van de mogelijkheden.

7.7 Herinrichting Poelestraat/Peperstraat en Achter de Muur

De afgelopen jaren is er veel veranderd rondom het uitgaansgebied Poelestraat. De sfeer op straat lijkt te verharden, en ook de fysieke omgeving en het aanbod in de plint zijn anders geworden. Er is steeds meer sprake van een monocultuur, met vooral feestcafés. Daarnaast hebben ontwikkelingen zoals de komst van het Forum, de Nieuwe Markt, de geplande herinrichting van de Grote Markt en de aanpak van de Diepenring een grote invloed op het gebied.

In de Poelestraat en directe omgeving is de openbare ruimte de afgelopen jaren nauwelijks aangepast, op het vervangen van kabels en leidingen na. Het doel is om het gebied een ‘upgrade’ te geven door verbeteringen in de openbare ruimte door te voeren in overleg met de directe omgeving. Denk hierbij aan het aanpakken van verouderde straten en aandacht voor thema’s als terrassen, laden en lossen, hulpverleningsroutes en de algemene verblijfskwaliteit.

Deze gebiedsontwikkeling staat voor de langere termijn gepland en is dus geen maatregel die meegenomen wordt in dit actieplan. Hij wordt wel benoemd, omdat deze maatregel op de langere termijn kan bijdragen aan een veiliger uitgaansgebied. Bij de herinrichting zal de methode Veilig ontwerp en beheer worden ingezet.

8. Overige maatregelen

Er zijn een aantal maatregelen die bij kunnen dragen een de veiligheid binnen de horecagelegenheid zelf, zoals het invoeren van een collectieve horecaontzegging of het hebben van een wapenkluis.

8.1 Collectieve horecaontzegging

Een collectieve horecaontzegging (voor een afgesproken uitgaansgebied) kan opgelegd worden door horecaondernemers. Een bezoeker die overlast veroorzaakt, geweld pleegt of zich schuldig maakt aan een ander delict kan een collectieve horecaontzegging krijgen voor alle horecazaken die zich in het afgesproken uitgaansgebied bevinden en meedoen aan de collectieve horeca ontzegging. Mocht iemand die een ontzegging heeft gekregen toch in één van die bedrijven verschijnen, dan wordt hij opgepakt door de politie en in principe door het Openbaar Ministerie vervolgd wegens huisvredebreuk. Het doel van het instellen van een collectieve horecaontzegging is om in de aangesloten horecabedrijven:

- De veiligheid van horecaondernemers, hun medewerkers en hun gasten te vergroten;
- De gewenste norm te bevorderen en overlastgevend gedrag te verminderen;
- Criminaliteit te voorkomen en tegen te gaan.

Daarnaast versterkt de collectieve horecaontzegging het uitdragen van de gewenste norm door deze op te ` nemen in de huisregels en hierop te handhaven. Ook gaat er een preventieve werking uit van een collectieve horecaontzegging.
Verschillende steden zijn positief over de collectieve horecaontzegging en ook bij een groot deel van de ketenpartners is draagvlak voor de invoering van de collectieve horecaontzegging.
Zodra er een convenant is afgesloten tussen de deelnemende partijen en de aanmelding richting Autoriteit Persoonsgegevens is afgerond, kunnen collectieve horecaontzeggingen worden opgelegd. Deze moeten ingevoerd worden in een digitaal systeem. Deze administratieve handeling wordt in de geraadpleegde steden, verschillend opgepakt. In de ene stad wordt dit collectief geregeld, in de andere stad voert iedere horecagelegenheid het zelf in. Samen met de ondernemers zal onderzocht worden wat voor Groningen de beste werkmethode is.

Planning

In Q4 2025 zal gestart worden met de voorbereidingen, afhankelijk van het administratieve proces richting Autoriteit Persoonsgegeven, kan de collectieve horecaontzegging in de loop van 2026 ingevoerd worden.

8.2 Wapenkluizen

Een aantal jaren is vanuit de gemeente een wapenkluis ter beschikking gesteld aan nachthoreca bedrijven in de binnenstad. Een wapenkluis is een kluis waarin wapens en andere voorwerpen of drugs gedeponeerd kunnen worden. Bij de deur van een horecagelegenheid kan de beveiliger deze bijvoorbeeld in beslag nemen. Een wapenkluis voorkomt dat spullen gaan rondzwerven of in verkeerde handen komen. De wapenkluis wordt verankerd aan de muur bij de ingang van een horecabedrijf. Spullen kunnen alleen via een gleuf in de kluis worden gedeponeerd. De kluis kan geopend worden middels een sleutel die in het bezit is van de politie. Na het deponeren van spullen in de kluis, wordt hiervan melding gedaan bij de politie, zodat die de spullen op kan halen.
De afgelopen jaren is er groot verloop geweest in de horeca en er is onlangs geen check gedaan of alle bedrijven nog over een wapenkluis beschikken.

Planning

Q4 2025 zal een inventarisatie worden gehouden van de bedrijven die geen wapenkluis hebben.

9. Implementatie, monitoring en evaluatie

Het is belangrijk dat er regie wordt gevoerd op de uitvoering van het actieplan en de samenwerking van ketenpartners binnen het uitgaansgebied.

9.1 Gebiedsmanager Actieplan Veilig Uitgaan

De maatregelen die in dit actieplan zijn opgenomen, overstijgen het werkveld van de gemeente Groningen en de verschillende beleidsvelden en afdelingen binnen de gemeente Groningen. Ketenpartners hebben aangegeven draagvlak te hebben voor de plannen en maatregelen. Vanuit de gemeente Groningen zal een gebiedsmanager regie voeren op de ontwikkelingen en problematiek binnen het uitgaansgebied én op de uitvoering van het actieplan. De gebiedsmanager bewaakt de deadlines, brengt partijen bij elkaar en verzorgt de terugkoppeling naar belanghebbende partijen.

Planning

Start gebiedsmanager Veilig Uitgaan Q4 2025.

9.2 Tweejaarlijkse evaluatie en bijstelling Convenant en Actieplan Veilig Uitgaan

Het Convenant Veilig Uitgaan en met name het Actieplan Veilig Uitgaan worden tweejaarlijks in Q4 geëvalueerd. De gebiedsmanager monitort gedurende de andere kwartalen de voortgang en initieert de jaarlijkse evaluatie.

Planning

De evaluatie van het Actieplan Veilig Uitgaan zal plaatsvinden in Q4 2027

9.3 Jaarlijkse evaluatie cijfers geweldsincidenten

Alle acties in dit actieplan zijn gericht op het verbeteren van het veiligheidsgevoel en de veiligheid. De veiligheid kan onder andere gemeten worden door het aantal geweldsincidenten in het uitgaansgebied. Hierbij opgemerkt dat wanneer het uitgaansgebied wordt aangemerkt als veiligheidsrisicogebied, dit de cijfers sterk kan beïnvloeden. Er wordt jaarlijks een vergelijk gemaakt van de cijfers van de politie.

Planning

Jaarlijks in Q4 worden de cijfers geëvalueerd.

9.4 Tweejaarlijkse enquête veiligheidsgevoel

Het veiligheidsgevoel is sinds jaren niet meer zo laag geweest, blijkt uit het onderzoek van Breuer&Intraval. Uit de enquête onder uitgaanspubliek die voor dit onderzoek is gehouden blijkt dat 42% van de respondenten zich in het afgelopen jaar onveilig heeft gevoeld op straat in het uitgaansgebied. Van de mannen voelde 22% zich in het afgelopen jaar onveilig, bij de vrouwen gaat het om 49%. Respondenten voelen zich vooral onveilig in de

Poelestraat en de Peperstraat, met name door gedragingen van ander uitgaanspubliek, zoals intimiderende gedragingen door met name (groepen) mannen/jongens zoals nakijken, naroepen, achtervolgen, lastigvallen, vervelende opmerkingen maken. Überhaupt de aanwezigheid van (grote) groepen mannen en jongens zorgt bij een deel van het uitgaanspubliek al voor onveilige gevoelens. Als de personen in deze groepen dan ook nog dronken zijn worden de onveiligheidsgevoelens versterkt.

Hoewel ongeveer twee vijfde van de respondenten zegt zich in het afgelopen jaar onveilig te hebben gevoeld op straat in het uitgaansgebied, neemt bijna driekwart (73%) van de respondenten maatregelen om zich daar veiliger te voelen. Zo zorgt ruim de helft (57%) ervoor niet alleen te zijn tijdens het uitgaan, heeft bijna de helft (49%) de telefoon altijd paraat en vermijdt ruim een kwart (26%) bepaalde plekken op straat in het uitgaansgebied. Respondenten zeggen vooral de (donkere) steegjes in het gebied te vermijden, een deel van de respondenten vermijdt ook plekken waar veel dronken en luidruchtige mensen staan en rondhangen.

De plannen uit dit actieplan zullen naar verwachting een positief effect hebben op het veiligheidsgevoel van de bezoekers.

Planning

Tweejaarlijks wordt het veiligheidsgevoel onder de bezoekers gemeten.

Fotocredits: Niels Knelis @nielsknelis